

suurendamist ja sellega ühendatud massude förgendamist on Saaremaa sunnitud ettevõtma, ehk see kõll tānawu, kus võud terves Lääne Europeas, iseäranis aga Saaremaal palju kohju on teinud, inimestel väga rooskess läheb. Magu tähendatud, oli Saaremaa seda sunnitud tegema, sest et tema rahutus naabril Prantsusemaal — ennast Venemaa sõpruse peale toetades — nüüd jälle rohkem kui enne himu nähisse olewat Eljas Lotringiat, mida ta 1870 aastase sõja läbi lautas, tagasi võita. Üks Bismargi sõna ütleb: „Parem kallis rahu, kui odav sõda”, ehk jälle üss Ladina vana sõna: „Tahad ja rahu alal hoida, siis pea ennast sõja tarvis walmis”. Neil sõnadel on riilide poliitikas elus suur tähtsus. Missugused hirmud tagajärjed oleksid aga ühel Europa sõjal?! Jumal ise füritku meid meie rahuarmastaja keisri varju all selle eest! Üks Eesti wanasaona tähendab ka väga õigesti: Rahu kosutab, waenautab. — Prantsusemaal on māratu Panama protsess lõpule jõudnud. Temas sündistati jaust õige tähtsaid ja kuulsaid mehi, et nad Panama mereüitsuse läbi saewamiseks pruugitavaid summasid seaduse vastaliste abindudega murdetseenud olla. Mitmed leiti sündlased olewat, teised mõisteti wobaks. — Itali a pühitsete Genua linnaas muulu oma kuulsa kodaniku Kriistoph Kolumbuse 400-aastast Amerika ülesleidmisse pääwa. Selle suure sündmuse pidustuseks ja mälestusjeks on ka tānawu ãrapeetam suur rahwaste-waheline maailma väljanäitus Tshikagos.

Reie kitsamal kodumaal oli 1892 aasta, kus wilja faswu ajal lõpmata vihma sadas, nii mitmele rooskes taristuse aastaks. Wili, mis saadi, oli üleüldje palju kõhnem, iseäranis ruflid, kartohvolid lätsivad föigil pool

hulka. Talsi selle järele oli väga tüüm. 1893 aastal on lõituse lootused läbitiifku igal pool rahuloldavad. — Sügisel 1892 aastal pidustas keiserlik Liivimaa Ökonomia selts, kes väga ünnistusrikkast tööd on teinud, oma 100 aastast asutamise pääwa. — 1893 aasta algul sai Rödigelõrgelt poolelt mitme linna ja muu soha ümbernimetamine sünnitatud. Selle järele sai ka Tartu oma endise nime „Дерпъ“ asemel ainetliku nime „Юрьевъ“. Kirjade ja muu saadetuse peale firjutatagu Юрьевъ Лис., sest et Venemaa veel teisi sellenimelist liinastid on. Ka sai Tartu õpejauskond Riia õpejauskonnaaks ümbernimetatud. — Suureks beateuks pidalitõbistele on, et nende heaks endises jaamas Pernal'is haige maja sisse on sääitud. Seal saab õnnetute eest löige parmal viisil hoolt kantud; head elumajad ja toit, kui ka arstik abi aitavad haigetele nende raskest saatust jault fergendada. — Balti raudtee Peterburist Tallinnaasse ja Tartust Kopani läks 1. mail 1893 a. froonu käte. — Eesti Mirjameeste Selts ja saabanduse seltskond Linda on hingama läinud. Siisemised rahutused, tulid, oma kasu püidmine ja muud ratistused on neid lõpetanud. llute karstuse seltside juure tullemine ja wanade lašwamine kui ka maa tuletõrjuate seltside asutamine on kindlast tunnismärgiks, et ülepea rohkem tainust ja selgust nii mitmesugusesse õhinasse ja segadusesse tuleb. Nüüdne aeg ja osjade seisukord uduab iseäranis, et igaüls ennast terweni ja täiessti oma lutsule pühendaks ja hoolsalt ja tööself omas piirides töötaks, siis ei jää ünnistus ja tulu ka mitte tulema. — 1894 aastal pühitseme meie eestlased oma 75 aastast erjapõlvtest wabaõ Stamise pääwa; saagu see aasta ka muidu meile sõlitidele rohkesti ünnistust ja kallist rahu finfima!